

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-76/11

Βασίλειο της Ισπανίας κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αλιεία — Μέτρα για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων — Άρθρο 105 του κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009 — Μειώσεις επί των ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν για ορισμένο έτος λόγω της υπερβάσεως των ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη — Διαχρονική εφαρμογή — Ασφάλεια δικαίου — Ερμηνεία διασφαλίζουσα την τήρηση του πρωτογενούς δικαίου — Αρχή *nulla poena sine lege* — Μη αναδρομικότητα»

Περίληψη — Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 21ης Νοεμβρίου 2012

1. Πράξεις των οργάνων — Διαχρονική εφαρμογή — Αναδρομική εφαρμογή ουσιαστικού κανόνα — Προϋποθέσεις
2. Αλιεία — Διατήρηση των θαλασσιών πόρων — Σύστημα αλιευτικών ποσοστώσεων — Μειώσεις επί των ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν για ορισμένο έτος λόγω της υπερβάσεως των ποσοστώσεων κατά τα προηγούμενα έτη — Κανονισμός 1004/2010 — Νομική βάση — Άρθρο 105 του κανονισμού 1224/2009 — Διαχρονική εφαρμογή
(Κανονισμός 1224/2009 του Συμβουλίου, άρθρο 105· κανονισμός 1004/2010 της Επιτροπής)
3. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Αρχές — Ασφάλεια δικαίου — Περιεχόμενο
4. Αλιεία — Διατήρηση των θαλασσιών πόρων — Σύστημα αλιευτικών ποσοστώσεων — Μειώσεις επί των ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν για ορισμένο έτος λόγω της υπερβάσεως των ποσοστώσεων κατά τα προηγούμενα έτη — Κανονισμός 1004/2010 — Νομική βάση — Άρθρο 105 του κανονισμού 1224/2009 — Παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου — Δεν υφίσταται
(Κανονισμός 1224/2009 του Συμβουλίου, άρθρο 105· κανονισμός 1004/2010 της Επιτροπής)
5. Αλιεία — Διατήρηση των θαλασσιών πόρων — Σύστημα αλιευτικών ποσοστώσεων — Μειώσεις επί των ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν για ορισμένο έτος λόγω της υπερβάσεως των ποσοστώσεων κατά τα προηγούμενα έτη — Κανονισμός 1004/2010 — Νομική βάση — Άρθρο 105 του κανονισμού 1224/2009 — Μειώσεις στηριζόμενες στην προγενέστερη του κανονισμού 1224/2009 κανονιστική ρύθμιση — Παραβίαση της αρχής της νομιμότητας των ποινών — Δεν υφίσταται
(Κανονισμοί του Συμβουλίου 847/96, άρθρο 5, 2371/2002, άρθρο 23 § 4, και 1224/2009, άρθρο 105· κανονισμός 1004/2010 της Επιτροπής)

6. *Αλιεία — Διατήρηση των θαλασσιών πόρων — Σύστημα αλιευτικών ποσοστώσεων — Μειώσεις επί των ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν για ορισμένο έτος λόγω της υπερβάσεως των ποσοστώσεων κατά τα προηγούμενα έτη — Μειώσεις που δεν συνιστούν κυρώσεις — Υπαγωγή στην αρχή της νομιμότητας των ποινών — Δεν χωρεί*

(Κανονισμοί του Συμβουλίου 847/96, άρθρο 5 § 1, και 2371/2002, άρθρο 23 § 4)

1. Βλ. το κείμενο της απόφασεως.

(βλ. σκέψη 26)

2. Η μοναδική νομική βάση στην οποία η Επιτροπή μπορούσε να στηρίξει τον κανονισμό 1004/2010, για τη μείωση ορισμένων αλιευτικών ποσοστώσεων όσον αφορά το 2010 λόγω της υπεραλίευσης που διαπιστώθηκε κατά το προηγούμενο έτος, είναι το άρθρο 105 του κανονισμού 1224/2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Μια ερμηνεία του άρθρου αυτού κατά την οποία το εν λόγω άρθρο δεν μπορούσε να εφαρμοστεί σε υπερβάσεις ποσοστώσεων πραγματοποιηθείσες πριν από την 1η Ιανουαρίου 2010 θα είχε ως αποτέλεσμα ότι για τις υπεραλιεύσεις αυτές δεν θα μπορούσαν να επιβληθούν μειώσεις και συνεπώς θα παρέμεναν χωρίς συνέπειες. Ένα τέτοιο όμως αποτέλεσμα θα ήταν προδήλως αντίθετο προς τους σκοπούς που επιδιώκει ο κανονισμός 1224/2009, μεταξύ άλλων προς τον στόχο της πλήρους τήρησης των περιορισμών των αλιευτικών δυνατοτήτων.

Επιπλέον, η Επιτροπή υποχρεούται να ακολουθήσει τις σαφείς ενδείξεις του νομοθέτη της Ένωσης και να εφαρμόσει το άρθρο 105 του κανονισμού 1224/2009 από την 1η Ιανουαρίου 2010. Στην περίπτωση κατά την οποία η εφαρμογή του άρθρου αυτού σε καταστάσεις προγενέστερες της ενάρξεως της ισχύος του ή της χρονικής αφετηρίας εφαρμογής του θα αποδεικνυόταν προβληματική υπό το πρίσμα της αρχής της ασφαλείας δικαίου, η Επιτροπή θα έπρεπε να ερμηνεύσει το άρθρο αυτό συσταλτικά προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρηση αυτής της αρχής του πρωτογενούς δικαίου.

(βλ. σκέψεις 32, 34)

3. Βλ. το κείμενο της απόφασεως.

(βλ. σκέψη 39)

4. Στηρίζοντας τον κανονισμό 1004/2010, για τη μείωση ορισμένων αλιευτικών ποσοστώσεων όσον αφορά το 2010 λόγω της υπεραλίευσης που διαπιστώθηκε κατά το προηγούμενο έτος, στο άρθρο 105 του κανονισμού 1224/2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, το οποίο άρχισε να εφαρμόζεται την 1η Ιανουαρίου 2010, η Επιτροπή εφάρμοσε μια νέα ρύθμιση σε μια πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε υπό το καθεστώς της προηγούμενης ρυθμίσεως. Ωστόσο, δυνάμει της προηγούμενης του άρθρου 105 του κανονισμού 1224/2009 ρυθμίσεως, η Επιτροπή είχε ήδη δικαίωμα να προβαίνει σε μειώσεις επί των αλιευτικών ποσοστώσεων που χορηγήθηκαν για ορισμένο έτος λόγω των υπερβάσεων όχι μόνον των ποσοστώσεων του προηγούμενου έτους, αλλά και αυτών που αφορούν τα προγενέστερα αυτού έτη. Συνεπώς, εφόσον δεν υπέβαλε τις επίμαχες υπερβάσεις ποσοστώσεων σε ένα καθεστώς λιγότερο ευνοϊκό από εκείνο που προέβλεπε η ρύθμιση που ίσχυε κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο πραγματοποιήθηκαν οι υπερβάσεις αυτές, η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της ασφαλείας δικαίου.

(βλ. σκέψεις 40, 41, 64, 65)

5. Βλ. το κείμενο της απόφασεως.

(βλ. σκέψεις 67, 68, 78, 80-83)

6. Οι μειώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23, παράγραφος 4, του κανονισμού 2371/2002, για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, και στο άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 847/96, που αφορά τη θέσπιση συμπληρωματικών όρων για την ετήσια διαχείριση των ΤΑC και των ποσοστώσεων, δεν συνιστούν κυρώσεις και δεν υπόκεινται συνεπώς στην αρχή *nulla poena sine lege*.

Συγκεκριμένα, το σύστημα των αλιευτικών ποσοστώσεων επιδιώκει τον σκοπό της εξασφάλισης της διατήρησης και της βιώσιμης εκμεταλλεύσεως των αλιευτικών πόρων. Οι μειώσεις επί των ποσοστώσεων αποσκοπούν στην τήρηση των ποσοστώσεων και επιδιώκουν συνεπώς τον ίδιο σκοπό.

Βάσει του γεγονότος και μόνον ότι οι μειώσεις έχουν έναν τέτοιο σκοπό δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι πρόκειται για κυρώσεις υπό την έννοια της προαναφερθείσας αρχής, καθόσον τον σκοπό αυτό μπορούν να επιδιώκουν και κατασταλτικά μέτρα. Ωστόσο, ένα μέτρο το οποίο περιορίζεται, αφενός, στην πρόβλεψη μιας αντιστάθμισης για την προκληθείσα ζημία και, αφετέρου, στην αποκατάσταση του *statu quo ante* δεν συνιστά κατασταλτικό μέτρο κατά την έννοια της αρχής της νομιμότητας των κυρώσεων.

Συναφώς, το άρθρο 23, παράγραφος 4, του κανονισμού 2371/2002 και το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 847/96 περιορίζονται στην πρόβλεψη μειώσεων συνισταμένων στην απλή αντιστάθμιση της υπερβάσεως της ποσοστώσεως και δεν προβλέπουν συνεπώς κύρωση, δηλαδή μέτρο υπερβαίνον την αντιστάθμιση αυτή.

Είναι, βεβαίως, αληθές ότι τα άρθρα αυτά προβλέπουν πολλαπλασιαστικούς συντελεστές για τον υπολογισμό των μειώσεων. Ωστόσο, οι πολλαπλασιαστικοί αυτοί συντελεστές δεν μπορούν να θεωρηθούν κυρώσεις υπερβαίνουσες τον σκοπό της αντισταθμίσεως, εφόσον οι συντελεστές αυτοί αποσκοπούν στη διασφάλιση ολοσχερούς αποκαταστάσεως της ζημίας που προκλήθηκε από την υπέρβαση των ποσοστώσεων. Συγκεκριμένα, η υπεραλίευση έχει αρνητική επίπτωση στην ικανότητα αναπαραγωγής του οικείου αποθέματος, η οποία ενδέχεται να καθυστερήσει την αποκατάστασή του και να προκαλέσει τη μείωσή του.

(βλ. σκέψεις 70-72, 76, 78)